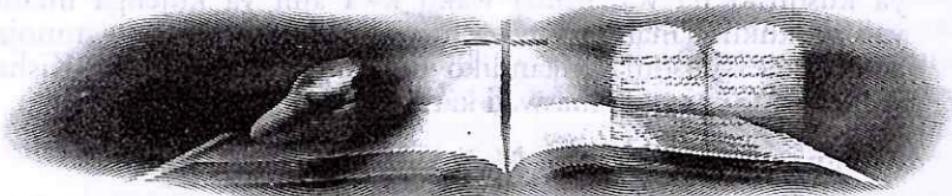

Dhambi, Injili na Sheria

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Waamuzi 14; Marko 9:42-48; Rum. 3:20; Mt. 5:17,18; Rum. 3:28; Mt. 7:24-2.

Fungu la Kukariri: “Hata milele sitayasahau maagizo yako, Maana kwa hayo umenihuisha. Mimi ni wako, uniockoe, Kwa maana nimejifunza mausia yako” (Zab. 119:93-94).

Bila shaka, dhambi ni kizuizi kikuu cha uhusiano wa karibu na Mungu. Si kwamba tu dhambi inatutenganisha na Mungu kwa sasa (*Isa. 59:2*), bali pia inadanganya, inaumiza, inateketeza, na hatimaye inatuangamiza. Vita yetu dhidi ya dhambi na ubinafsi ni vita kubwa kabisa, ambayo tutapata kukabiliana nayo, ikiwa na matokeo makubwa, yaani ya milele.

Wengine huipuuzia dhambi kama tu sehemu ya kawaida ya maisha. Hata hivyo, ni jambo la asili ya kibinadamu kuendekeza anasa. Je, tunaihafifisha dhambi kwa sababu jamii imeridhika nayo? Tunaweza kuongea kwa tahadhali kubwa juu ya mada ya dhambi, kwa kuogopa kwamba tutamkwaza mtu fulani ikiwa tutaiita dhambi kwa jina lake, lakini mwisho wa yote, kadiri tunavyochagua kuishi nayo bila kukwazana, ndivyo tutakavyozidi kuteleza kwenda mbali na uhusiano bora na Mungu.

Ndio, kila mtu ametenda dhambi, fikra, misukumo, matendo na maneno yetu yanawaumiza wengine, sisi pamoja na Mungu. Mwishowe dhambi inaharibu uhusiano wetu na Mungu, lakini Mungu amejidhahirisha Mwenyewe kwetu kupitia kwa ufahamu wa sheria ambayo huifunua dhambi maishani mwetu.

Juma hili hebu tuchungue sababu ya Mungu kutupatia sheria Yake na, na pale mtu anapoivunja sheria ya Mungu na matokeo yake akatenda dhambi, ni kitu gani au ni nani anayeweza kusaidia kurejesha mahusiano yake na Mungu.

*Jifunze somo la juma hili ukijianaa kwa ajili ya Sabato, Mei 30.

Vishawishi na Majaribu

Somahabari za majaribu ya Samsoni katika kitabu cha Waamuzi 14 na Waamuzi 16:1,4,16,17. Ingawa aliitwa na Mungu kwa makusudi mahususi, Samsoni alimtumikia Mungu wakati akianguka katika majaribu. Je, matokeo ya maisha yake yanatufundisha nini?

Pambano kuu ni halisi, sisi sote tunahusika ndani yake. Vita ya ulimwengu wote iliyoanza mbinguni sasa inapiganwa katika maisha ya kila mmoja wetu, pia.

Shetani anajua kwamba anapaswa kutumia kila alichoo nacho katika zama hizi tunazoishi, kabla tu ya Yesu kurudi, ili kutuzuia kuwa na uhusiano na Mungu. Huenda umeshawishiwa na kitu ambacho si lazima kiwe kibaya kwa chenyewe lakini kinakuchukulia muda mrefu na nguvu nyingi kiasi kwamba vinabakia kiasi kidogo mno kwa ajili ya Mungu. Huenda ni kazi, mitandao ya kijamii, manunuzi, michezo, au chakula. Tunapo jichunguza kwa makini, tutaona kwamba matumizi yaliyopita kiasi na hali ya kukosa uwiano chochote cha vitu hivi, kunaweza kusababisha kuwe na muda kidogo tu kwa ajili ya Mungu na wengine. Adui anajua kila aina ya udhaifu wetu na aina ya vitu ambavyo vinatushawishi kutotumia muda na Mungu. Imetupasa kukumbuka kumtafuta Mungu kwanza (*Mt. 6:33*) kabla ya kuharakisha kuingia katika siku yetu na yale yote yanaweza kutujia.

Yesu anajua hali yetu, lakini anakemea kutojali kwetu (*Ufu. 3:14-22*). Ingawa Yeye ni Mungu, pia alikuwa binadamu aliyeweza kuchoka, kama ilivyo kwetu (*Yn. 4:6*). Alijua shinikizo za maisha, kama tujuavyo, lakini mara nyingi alipata ahueni kwa kwenda mbali mwenyewe kuomba kwa Baba Yake (*Luka 5:16, Luka 6:12, Marko 1:35, Mathayo 14:23*). Alijua kuwa muda wa kuwa na pamoja na Baba yake kilikuwa kitu bora zaidi ambacho alipaswa kufanya ili kurejesha nguvu ya kupambana na majaribu. Ni kitu bora na njia ya uhakika kabisa kwetu sisi pia.

Samsoni alianguka kwa sababu alidhani alikuwa na nguvu. Alitegemea nguvu zake mwenyewe kushinda majaribu. Kila siku kila mmoja wetu anakabiliana na mapambano na dhambi kadiri adui wa roho zetu anavyojaribu kudhoofisha na kuharibu uhusiano wetu na Mungu. Anajua udhaifu wetu na anaweka nguvu katika maeneo hayo ili apate kudhoofisha uhusiano wetu na Mungu na kuleta hatia na hisi ya kutostahili miyoni mwetu ambavyo vyote vina mwelekeo wa kutusukuma kwenda mbali na Mungu. Mwovu anafanya kazi kuhamisha fikra zetu, makusudi yetu na matendo yetu ili apate ngome katika baadhi ya sehemu za maisha yetu. Lakini kumbuka, imani yetu itatusaidia kusimama na imani huja kwa kusikia Neno la Mungu.

Ni jambo gani linakuhangisha kwa sasa? Ni kwa jinsi gani Neno la Mungu linaweza kukusaidia sasa hivi?

Ngome Imara katika Uhusiano Wangu na Mungu

Kuna jumbe nyingi katika Biblia zinazozungumzia uhusiano wetu na Mungu na vikwazo vinavyotuzuia kukua katika Kristo. Yatafakari maneno haya kutoka kwá Paulo na Yesu:

“Kwa hiyo anayejidhania kuwa amesimama na aangalie asianguke” (*1 Kor. 10:12*). Kama Samsoni kujitegemea kutakuangusha.

“Basi wewe utoapo sadaka, usipige panda mbele yako, kama wanafiki wafanyavyo katika masinagogi na njiani, ili watukuzwe na watu” (*Mt. 6:2*). Acha kumweleza kila mtu jinsi ulivyo mwema. Kuwa mnyenyeketu kama Yesu alivyokuwa mnyenyeketu.

“lakini mimi nawaambia, Kila mtu átazamaye mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni mwake. Jicho lako la kuume likikukosesa, ling’oe ulitupe mbali nawe; kwa maana yakufaa kiungo chako kimoja kipotee wala mwili wako mzima usitupwe katika jehanum” (*Mt. 5:28-29*). Fanya chochote kile kuondoa tamaa kutoka moyoni mwako, kwa kuwa hiki ni kizuizi kwa uhusiano wako na Mungu.

“Msihukumu, msije mkahukumiwa ninyi. Kwa kuwa hukumu ile mhukumuyo, ndiyo mtakayohukumiwa; na kipimo kile mpimiachio, ndicho mtakachopimiwa” (*Mt. 7:1-2*). Acha kuwa mkosoaji na mwenye kuwahukumu wengine. Mungu ndiye Mhukumu kwa hiyo mwachie kazi Yake (*1 Kor. 4:5*).

“lakini mimi nawaambia, Wapendeni adui zenu, wabarikini wanao walaani, watendeeni waombeeni mema wale wanaowachukia, na waombeeni wale wanaowatumia kwa uovu na wale wanaowaudhi” (*Mt. 5:44 tafsiri ya kutoka NKJV*). Acha kuwachukia adui zako. Unapojisikia vibaya dhidi ya wale wanaokutendea vibaya, mara ile ile inaweka kikwazo katika uhusiano wako na Mungu. Badala yake anza kuwaombea adui zako nawe uñaona jinsi hili linavyobadilisha sio tu matembezi yako na Mungu bali pia uhusiano wako na wengine.

“Bali mimi nawaambieni, Kila amwoneaye ndugu yake hasira bila sababu atakuwa katika hatari ya kuhukumiwa” (*Mt. 5:22 tafsiri ya kutoka NKJV*). Huenda umekuwa ukiahalalisha kwa nini unawakoromea wale walio karibu nawe. Je, hasira yako inaathirije uhusiano wako na Mungu, bila kutaja wale unaowakasirikia? Haya ni baadhi ya maeneo yanayotusababisha kujikwaa.

Yesu alionya juu ya kile tupaswacho kufanya wakati mikono, miguu na macho yetu vinapotusababisha kutenda dhambi. Je, Yesu alikuwa anatuonya juu ya nini? Soma Marko 9:42-48

Kukata mkono wako au mguu wako au kunyofoa jicho lako kwa sababu linakusababisha kutenda dhambi ni kuvuka mipaka. Ilipaswa kuwa hivyo. Lakini hivi ndivyo Yesu anavyoiona dhambi kwa uzito wake na matokeo yake katika maisha yetu. Je, unaichukulia kwa uzito kiasi gani?

Sheria

Ni kwa namna gani ungefasili na kuielezea dhambi kwa mtu asiyé Mkristo? Je, Biblia inaielezeaje dhambi? Soma Warumi 3:20 na 1 Yohana 3:4.

Dhambi ni uvunjaji wa sheria ya Mungu (*I Yohana 3:4*) na dhambi pia imo ndani ya asili zetu (*Zab. 51:5; Yer. 17:9*). Kwa hiyo ni sheria inayofanya tuelewe kile hasa dhambi ilicho. Sheria ni kama kuvali miwani ili kwamba tuweze kuona vizuri kile kinachotuzunguka au kutumia kioo kuona vile tunavyoonekana. Inaleta ufasaha na usadikisho katika maisha yetu na tabia zetu na wakati huo huo ikituambia juu ya tabia ya Mungu na kile kilicho muhimu Kwake.

Amri kumi (*Kut. 20:3-17*) ziliandikwa kwa chanda cha Mungu. Yesu alisisitiza umuhimu wake: "nawe mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote, na kwa nguvu zako zote. Na ya pili ndiyo hii, Mpende jirani yako kama nafsi yako. Hakuna amri nyingine iliyoko kuu kuliko hizi" (*Mk. 12:30-31*). Aliongeza: "Katika amri hizi mbili hutegemea torati yote na manabii" (*Mt. 22:40*).

Maneno ya Mungu kwa Waisraeli katika mlima Sinai na kwetu leo (*Ebr. 1:1,2*) yanatuambia kwamba jukumu la sheria hasa ni uhusiano. Mungu alitoa sheria kama kinga ili kulinda uhusiano wetu Naye pamoja na uhusiano wetu na wengine. Hata hivyo, Shetani ameharibu uzuri wa sheria ya Mungu kiasi kwamba wengine wanaiona kama mzigo. Ushupavu wa sheria badala ya upendo na uhuru mara nyingi unahusianishwa na sheria, hata kama Biblia inatuambia, "Kwa maana huku ndiko kumpenda Mungu, kwamba tuzishike amri zake; wala amri zake si nzito" (*I Yoh 5:3*).

1. Katika kipimo cha moja hadi tano, Neno Lililohai ni la thamani kiasi gani (na sheria kama sehemu yake) kwangu?
2. Ninaposhika sheria ya Mungu, je, inanidhibiti au inanitia nguvu? Ninawezaje kuielewa vyema sheria ikiwa ninadhani inanidhibiti?
3. Ni nini kinaweza kutokea ikiwa sheria ya Mungu ya upendo Kwake na wengine ingeletwa katika kiini cha maisha yangu, familia yangu na kanisa langu? Ni kitu gani kitapaswa kubadilika katika maisha yangu na uhusiano wangu?

Sheria na Injili

Yesu Mwenyewe alieleza kwa mkazo mkubwa na kwa maneno machache kile kilichokuwa uhusiano Wake na sheria.

Katika Mathayo 5:17, 18, Yesu alisema nini juu ya sheria?

Kama ambavyo mipaka ambayo wazazi huwawekea watoto wao huonesha kile wanachokithamini, sheria ya Mungu hutuambia juu ya tabia Yake na kile kilicho muhimu Kwake. Mungu alitupatia sheria Yake kulinda uhusiano wetu Naye, na sisi kwa sisi, akijua kuwa sheria Yake ingeongoza kila nyanja ya maisha yetu kadiri tunavyokuwa katika Yeye. Hata hivyo, ni nani ambaye hajawahi kupatwa matokeo ya kutisha ya kile ambacho dhambi, uvunjaji wa sheria, imesababisha kwa kila mmoja wetu?

Upendo kwa Yesu upo katika kiini cha sheria. Yesu alisema, "Mkinipenda, mtazishika amri zangu" (*Yohana 14:15*). Tunapompenda Yesu kwa dhati, kiasili tutasukumwa kushika sheria Yake. Tutakapoiona sheria Yake vyema, tutajisikia kusukumwa kumpenda Yesu zaidi. Na hata, cha muhimu zaidi, daima ikidumisha mbele yetu mwonekano wa msalaba na kifo Mbadala cha Kristo kwa ajili yetu ni njia bora kabisa ya kukuza upendo wetu kwa Mungu.

Ndiyo maana injili inaenda bega kwa bega na sheria. Yaani, haidhuru tuamini kiasi gani katika sheria na katika umuhimu wa kuishika, imetupasa kukumbuka kwamba kwa suala la kusimama kwetu kisheria mbele za Mungu, kazi ya sheria ni kuhukumu tu. Kamwe sheria haisemehi kamwe haihesabii haki na kamwe haipatanishi. Kinyume chake, inaonesha kwa nini tunahitaji kusamehewa, kwa nini tunahitaji kuhesabiwa haki na kwa nini tunahitaji kupatanishwa. Ndiyo maana sambamba na sheria – yaani msingi wa uelewa wetu wa sheria – ni injili, kifo cha Kristo kwa niaba yetu, ambacho kinatufanyia kile ambacho sheria haiwezi kufanya kamwe: kutuhesabia haki mbele za Mungu.

Soma aya zifuatazo: Warumi 3:28, Warumi 4:13-16, Wagalatia 2:16, Wagalatia 3:13, na Wafilipi 3:9. Ni nini aya hizi hutufundisha kinachowenza kutusaidia, kama waumini, kushika sheria, bila kuwa washupavu wa sheria?

Kujua na Kutenda

Katika Hubiri la Mlimani, Yesu anazungumza mno juu ya uhusiano- Naye na uhusiano wa kila mtu na mwenzake. Anasema kitu ambacho kinagusa sana moyo kuelekea mwisho wa ujumbe Wake.

“ Si kila mtu aniambiaye, Bwana, Bwana, atakayeingia katika ufalme wa mbinguni; bali ni yeye afanyaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni ” (Mt. 7:21).

Yesu anaeleza kwamba wengine watamwita na kwa bayana kujua habari Zake bila kumjua hasa. Bila shaka, kutafuta maarifa ni muhimu, na Biblia inatuambia kwamba watu wa Mungu wangeweza kuangamia kwa kukosa maarifa na kwa sababu wamekataa maarifa yao juu yake (*Hosea 4:6,10*). Kamwe hatupaswi kupuuza umuhimu wa kweli za Biblia zisizopitwa na wakati. Lakini ikiwa maarifa hayo hayatubadilishi na kuimarisha uhusiano wetu na utembeaji wetu na Mungu, hauna manufaa.

“ Na uzima wa milele ndio huu, Wakujue wewe, Mungu wa pekee wa kweli, na Yesu Kristo uliyemtuma ” (Yn. 17:3). Yesu alisema kuwa kigezo cha lazima cha kuingia mbinguni ni kufanya mapenzi ya Mungu na hatimaye kumjua Mungu – kwa vile hatuwezi kufanya mapenzi Yake pasipo kumjua. Hiki ndicho kigezo cha msingi na matarajio ya maana sana. Ikiwa watoto wako watasema wanakupenda na kwa kawaida wanatenda yale unayowataka, matendo yao yanafunua kina cha upendo wao na heshima yao kwako. Vivyo hivyo, tukimpenda Mungu tutataka kufanya mapenzi Yake, kwa vile tunajua kuwa hakuna kitu bora zaidi ya hayo kwetu sisi kufanya! Mwitiko wetu Kwake, na hatimaye utii wetu Kwake kama mtiririko wa upendo wetu huonesha jinsi uhusiano wetu ulivyo hasa.

Yesu Anahitimisha Hubiri Lake la Mlimani kwa kuwaachia wasikilizaji Wake changamoto ya mwisho inayogusa sana miyo. Ilikuwa ipi? Soma Mathayo 7:24-29

Tutakapousikia hasa ujumbe wa Yesu, lazima tutapata changamoto na kubadilika. Lakini, kwanza kabisa, masikio yetu sharti yafunguliwe na miyo yetu iwe yenyе kupokea ili kwamba mpango makini kwa ajili ya kuishi katika uhusiano wa karibu na Mungu uweze kakaziwa katika roho zetu wenyewe kwa kila pumzi tuvutayo. Maisha yetu yanaweza kujengwa juu ya mwamba, na mpango mkamilifu wa Mungu kwa ajili yetu.

Huu mpango makini wa uhusiano wa karibu si jambo la siri. Umefunuliwa katika kurasa za Neno la Mungu lililovuvia, Naye anautoa kwa kila mtu. Ni uchaguzi binafsi wa kila mtu kuukubali kwa imani, kudai haki kamili ya Kristo, na kisha kuidhihirisha haki hiyo maishani.

Jifunze Zaidi: Hatupaswi kushangazwa kwamba mada ya sheria inaweza kuwa yenye kupotoshwa kiasi hicho na kutoelewika, hasa kwa vile changamoto ya Shetani dhidi ya Mungu ilihusu sheria Yake.

Wengine katika siku za Yesu walidhani kuwa alikuwa amekuwa kuibatilisha sheria, lakini hilo likuwa limeenda mbali kuitiliza kutoka katika kweli. Yesu aliangaza nuru juu ya sheria na tabia ya Mungu ya kupendeza, Naye alikuja kuitimiza sheria (*Mt. 5:17,18*) kutuonesha vile Mungu alivyo.

“Ni pale tu heshima kwa Neno takatifu la Mungu ingetunzwa miyoni mwa watu, wangeweza kutumaini kutimiza kusudi la Mungu. Ni kwa kuzingatia tu sheria ya Mungu ndiko kulikowapa Israeli nguvu wakati wa utawala wa Daudi na miaka ya awali ya utawala wa Sulemani; ilikuwa kwa njia ya imani kwa neno hai ndipo matengenezo yaliwezekana kufanyika katika siku za Eliya na Yosia. Na ilikuwa kwa Maandiko hayohayo ya ukweli, urithi tele wa Israeli, ambayo Yeremia alitumia katika juhud zake za kufanya matengenezo.” - Ellen G. White, *Manabii na Wafalme*, Sehemu ya Pili, uk. 88.

Maswali ya Kujadili:

- ① Ni kwa jinsi gani utamaduni unaopendwa sana unaitazama dhambi? Mwitiko wa kanisa letu unapaswa kuwaje?
- ② Ni lini umeona moja kwa moja jinsi dhambi inavyoharibu uhusiano na Mungu na uhusiano na wengine?
- ③ Je, utii kwa sheria ya Mungu umekuwa rahisi au mgumu katika maisha yako? Ni vitu gani vimechangia kuwa na hali hiyo?
- ④ Ni kwa jinsi gani sisi kama Waadventista wa Sabato, ambao jina letu lenyewe linaonesha jinsi tunavyoizingatia kwa uzito sheria, tunaweza kuepuka mtego wa ushupavu wa sheria, wa kutegemea ushikaji sheria wetu kutuokoa? (Fanya Jaribio la Mawazoni: katika siku ya hukumu, utategemea nini wakati kila dhambi yako itakapoletwa mbele ya Mungu mtakatifu na mkamilifu hukumuni? Ushikaji sheria wako? Au haki kamilifu ya Yesu kwa niaba yako?)
- ⑤ Ni kwa jinsi gani maarifa (au kukosa maarifa) kunaweza kuathiri uhusiano wa mtu na Mungu? (*Soma Mit. 24:3, 13, 14*).

Muhtasari: Maisha yetu yameathiriwa na dhambi, ambayo inatutenga na Mungu. Hata hivyo, Mungu anataliaka kumjua na kumpenda kwa mioyo, akili, roho na nguvu zetu zote. Tunapofanya hivyo, kiasilia tutakuwa na upendo zaidi kwa wengine. Upendo huo kwa Mungu na kwa wengine unaelezwa katika sheria ya Mungu, ambayo ilitolewa ili kulinda na kuhifadhi uhusiano wetu Naye pamoja na wale wanaotuzunguka. Sheria ya Mungu ni udhihirisho mzuri sana wa tabia Yake, na mara tunapoilewa sheria Yake, uhusiano wetu Naye unaimarika.